

ת"פ 23004/11/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 23004-11-19 מדינת ישראל נ' פלוני (אחר/נוסף)

לפני כבוד השופט אביחי דורון
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

פלוני (אחר/נוסף)

הנאשמים

גזר דין

הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירה של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 4.1.2019, במהלך ויכוח בין המתלוננת לנאשם, זרקה המתלוננת ספרים מהמיטה עליה הניח הנאשם את הספרים, דחף הנאשם את המתלוננת בחוזקה. כתוצאה מהדחיפה, נחבט ראשה של המתלוננת במיטה ונגרם לה חתך מדמם בגבה מצד ימין. יצויין כי המתלוננת היתה אותה עת בהריון.

בעת האירוע נכחו בבית ילדיהם של הזוג, ועל מנת שלא להבהילם פינתה את עצמה לטיפול רפואי, שם בוצעה לה הרדמה מקומית ותפירת החתך באמצעות חוט ניילון.

במסגרת ההסדר הסכימו הצדדים שהנאשם יישלח לשירות המבחן, ולממונה על עבודות השירות. המאשימה הגבילה עצמה לעונש של עבודות שירות בתוספת ענישה נלווית ואילו הסניגור חופשי בטיעונו.

תסקירי שירות המבחן

התסקיר הראשון בעניינו של הנאשם, מיום 01.07.20, עמד בעיקרו על מצב היחסים בין בני הזוג ועל הנסיבות שהובילו למצב זה. שירות המבחן תיאר כי בני הזוג החלו בהליך טיפולי כאשר ההתרשמות מן הנאשם שישנה רצינות ואחריות כלפי התהליך.

לאור כך, עתר שירות המבחן לדחיה בת ארבעה חודשים שלאחריה יעמוד על מצבו של הנאשם.

לאחר קבלת התסקיר התקיים דיון בו הביע בית המשפט את התרשמותו החיובית ממחויבותו של הנאשם להליך הטיפולי ובהמשך לדיון בבקשת שינוי תנאי שחרורו של הנאשם אישר בית המשפט קיומו של טיפול זוגי בנוכחות הצדדים, ובתנאי שהמאשימה תעמוד על מצבה של המתלוננת.

המאשימה עדכנה את בית המשפט בהודעה מטעמה, לאחר שיחה עם המתלוננת כי האחרונה אינה מעוניינת במפגשים משותפים עם הנאשם.

בתסקיר שני, מיום 11/11/2020, עמד שירות המבחן על התקדמות הטיפול, אותו מקבלים בני הזוג בנפרד. בשיחה שקיים עם המתלוננת, מסרה כי אינה מעוניינת לחזור לזוגיות עמו אולם מעוניינת בשמירת הקשר שבין הנאשם לילדיו, וזאת למרות שהיה מבטל את המפגשים עמם ללא כל סיבה.

שירות המבחן התרשם שבני הזוג החלו לעבור תהליך של נפרדות, כאשר שניהם מחוייבים לתהליך הטיפולי. גם בשלב זה עתר דירות המבחן לדחיה בת שלושה חודשים נוספים, על מנת לעמוד על טיבו של ההליך הטיפולי ועל המוטיבציה שלו לערוך שינוי בהתנהלותו.

במועד זה, נשלח הנאשם בשנית לממונה על עבודות השירות וזאת לאחר שלא זומן.

תסקיר מיום 24/02/21 התבסס על תסקירים קודמים וכן על שיחות שקיים שירות המבחן עם המטפלת הזוגית המטפלת בבני הזוג, כל זאת לאחר ניסיונות רבים של שירות המבחן ליצור קשר עם הנאשם, ניסיונות אשר עלו בתוהו.

לאור נתונים שמסרה המטפלת הזוגית התרשם שירות המבחן שהנאשם משתף פעולה מתוך רצונו הפנימי וזאת ללא קשר עם שירות המבחן וללא תלות בהליך הפלילי.

מכאן הגיע למסקנה, כי הטלת עונש של עבודות שירות עלולה לגרום לטלטלה ולדרדר את המצב הרגיש, בין כה, בין בני הזוג. כמו כן על מנת שלא לחבל בתהליך הזוגי טיפולי אותו עוברים בני הזוג, המליץ שירות המבחן לדחות את גזר דינו של הנאשם.

בנוסף, הניח שירות המבחן את אפשרות יצירת הקשר עמו לפתחו של הנאשם.

בתסקיר מיום 24/10/2021, ציין שירות המבחן כי הנאשם לא יצר קשר עמו אולם מפרטים שקיבל מן המטפלת הזוגית מסר כי כעת, בין בני הזוג מתקיים שיח מאפשר, כנה ובונה. והנאשם לוקח אחריות על מעשיו.

מהתרשמות המטפלת עלה כי הטלת עונש של מאסר, ולו בעבודות שירות, עלול לפגוע ביחסים שבין בני הזוג ולדרדר עמוד 2

את מצב היחסים המשתקם ביניהם. לאור האמור, ובהינתן שהנאשם התקשה לשתף פעולה עם שירות המבחן נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה עונשית שיקומית עבורו. עם זאת, לאור התחייבותו של הנאשם תוך ניסיון מחודש לחידוש הקשר בשעת כתיבת התסקיר, אפשר בחינת האמור תוך שבית המשפט ידחה את הדין.

בתסקיר מיום 29/12/21 לאחר שערך פגישה עם הנאשם, הביע הנאשם חשש מעונש של עבודות שירות שכן לדבריו, עלול הדבר להביא להתדרדרות ביחסיהם המשתקמים בינו לבין אשתו וכן לפגיעה בעבודתו.

בשיחה שקיים שירות המבחן עם המתלוננת ציינה כי המרחק הקיים בין השניים, "טוב לה" והיא מעוניינת בהמשכו של ההליך הטיפולי כדי לבחון אפשרות לחזרה לחיים זוגיים, גם במחיר שהדבר יקח זמן.

בהתייחסה למתלונן, מסרה כי אינה חוששת ממנו, ולא הופנו כלפיה מעשי אלימות נוספים. מן המטפלת הזוגית התקבל מידע לפיו הטיפול הזוגי מיטיב עם השניים וכי הם הגיעו לקצה היכולת שלהם להיתרם מההליך הטיפולי בו הם נמצאים תקופה ארוכה.

לאור אלה ובשילוב כלל המרכיבים, ההליך הטיפולי הארוך, עמדת המתלוננת, המוטיבציה הפנימית של הנאשם וכן ההשלכות העולות מהטלת עונש מאסר בדרך של עבודות שירות המליץ שירות המבחן שבית המשפט ימנע מהטלת עונש זה.

כמו כן, המליץ שירות המבחן כי יוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, וצו של"צ בן 180 שעות, יחד עם מאסר מותנה כעונש מרתיע.

חוות דעת הממונה מיום 22/09/2022, נמצאה חיובית.

ביום 18/09/2022 החלטתי לשלוח את הנאשם לתסקיר עדכני.

בתסקיר מיום 22/01/23 שנתיים לאחר התסקיר האחרון לערך, עדכן שירות המבחן כי בני הזוג הפסיקו את הטיפול. שירות המבחן התרשם מקושי של הנאשם לבחון את מצבו לעומק ואת השלכות המצב על הילדים.

שירות המבחן שב על המלצתו להימנע מעונש של עבודות שירות, כאשר מקום עבודתו של הנאשם מהווה עבורו תחושת משמעות והצלחה. ולהטיל על הנאשם עונש של"צ, צו מבחן למשך שנה וכן מאסר על תנאי.

בהמשך, ועל מנת שתעמוד בפני בית המשפט חוות דעת בתוקף, נשלח הנאשם לתיקוף חוות דעת, אליה לא התייצב.

בהינתן האמור, בעניינו של הנאשם אין כל חוות דעת תקפה.

טיעוני הצדדים לעונש

בטיעוניה לעונש דחתה המאשימה את המלצת שירות המבחן, את טענתה ביססה על חומרת המעשים אותם ביצע הנאשם ובעיקרם הפגיעה בתא המשפחתי. המאשימה זיהתה את הערכים המוגנים שנפגעו כערכים של שמירה על שלום הציבור וביטחון, כבוד האדם וחירותו, זכות האדם לחים ביטחון ושלווה, שמירה על גופו ונפשו וזכותם של אדם להיות במסגרת בטוחה.

כמו כן ציינה כי הנאשם חדל מהטיפול הזוגי כמו גם התרשמותה שהוא מתקשה לשתף פעולה עם שירות המבחן. לזכותו של הנאשם ציינה את העדר פתיחת התיקים, נטילת האחריות וחסך בזמן שיפוטי.

לאור האמור עתרה, למתחם הנע בין מספר חודשים עד 12 חודשים בפועל, בעניינו של הנאשם ונסיבותיו ביקשה למקמו במרכז המתחם ולהטיל עליו עונש בן חמישה חודשי מאסר שאפשר שירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי פיצוי למתלוננת, קנס והתחייבות.

בטיעוניה לעונש עתר ב"כ הנאשם לאימוץ המלצת שירות המבחן. לדבריו ש לקחת בחשבון את עצם המעשה כפי שמופיע בכתב האישום בסופו של דבר, וכן את העובדה שמדובר באירוע מלפני שלוש וחצי שנים. לדבריו, מדובר במספר תסקירים, חיוביים מאוד, ובנאשם אשר היה בקשר עם המטפלת הפרטית שטיפלה בבני הזוג. לטענתו, הטלת עונש בעבודות שירות יכולה לפגוע בפרנסת הנאשם, אשר לו ארבעה ילדים. עוד הוסיף כי לטעמו יש למקם את הנאשם בתחתית המתחם, כאשר תחתיתו הינה בשירות למען הציבור.

בדבריו לבית המשפט סיפר הנאשם על כך כי ההתנהגות המתוארת בכתב האישום הייתה תוצאה של חשש להריונה של המתלוננת, לעניין הטיפול סיפר כי ההחלטה על הפסקת הטיפול הייתה של המטפלת, אשר לדבריה, הגיעו בני הזוג למיצוי הטיפולי. לשאלת בית המשפט האם הוא משלם מזונות, ענה כי כל שביכולתו. לדבריו, מחלק את הכסף בין ההוצאות שלו לבין ילדיו.

דין והכרעה

השאלה המרכזית מתוכה יש לצאת בקביעת גזר הדין הינה מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

אני מקבל את זיהוי המאשימה אודות הערכים שנפגעו, ובהתחשב בנסיבות האירוע - עצמת דחיפת המתלוננת, החבלות שנגרמו לה וגם - לא פחות חשוב - היותה אותה עת בהריון, אני קובע כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הייתה בינונית -

עיון בתסקירי שירות המבחן מעלה תמונה מורכבת של יחסים בין בני הזוג, ושל ניסיונות שוטפים לעמוד על טיבם של היחסים, במסגרת שאינה שירות המבחן. ניסיונות אלה אינם יכולים להתפרש כפי שפירשה אותם המאשימה, כחוסר שיתוף פעולה מצדו של הנאשם אלא לכל היותר כמי שראה בשירות המבחן מסגרת שאינה מתאימה לטיפול בהיבט הזוגי, בעודו מאפשר קבלת טיפול במסגרת אחרת.

עמדה זו, של אי שיתוף פעולה עם שירות המבחן יכולה להתקבל על ידי בית המשפט, כל עוד הנאשם עושה מאמצים אחרים ומקבילים לקבלה והשתתפות בטיפול, הרי שבית המשפט יתייחס לנאשם זה לנאשם שהתגייס להליך הטיפול.

עדכונה של המטפלת הזוגית מצביעים על כך שישנו מאמץ, הקשבה ושיתוף פעולה מלאים מצדו של הנאשם. כמו גם העובדה שכבר בתחילת הדרך הטיפולית התרשם שירות המבחן שמדובר בנאשם המשתף פעולה מתוך מוטיבציה פנימית, ללא קשר לשירות המבחן וללא תלות בהליך הפלילי.

יש להתרשם גם מדברי המטפלת ביחס למיצוי ההליך הטיפולי, כפי שהובאו בשני התסקירים האחרונים, לפיהם מהתרשמות מקצועית של המטפלת הזוגית, הגיע הטיפול לכלל מיצוי, ובכך הסתיים. דברים אלה מחזקים את דבריו של הנאשם ומפריכים את עמדת המאשימה לפיהם הנאשם הוא זה שהפסיק את הטיפול. נסיבה נוספת, אשר לא צוינה על ידי מי מהצדדים היא העובדה כי בני הזוג כבר אינם חיים עוד יחד, נסיבה המחזקת את דבריה של המטפלת הזוגית בדבר מיצוי ההליך הזוגי.

בשמיעת טיעוני הצדדים, כמו גם פרשנות הנאשם לאירוע המתואר, נדרש בית המשפט לעיין מחדש בכתב האישום בו הודה הנאשם לפני, שכן מסתמן שזווית הראיה של כל צד אינה מביאה בחשבון את האינטרס הציבורי. המאשימה מצד אחד, אינה רואה את שיקומו של הנאשם כחלק מן האינטרס הציבורי ואילו הסניגור אינו רואה את האינטרס הציבורי במיגור עבירות מסוג אלימות במשפחה.

אכן, צודק הסניגור מחד גיסא בכך כי בסופו של יום מדובר באירוע שהסתיים בהדיפת המתלוננת גרידא, אולם לא ניתן להתעלם מתוצאת הלוואי של הדיפה זו, אשר מעידה כי גם המאשימה צודקת בטענתה כי מדובר במעשה אלימות שאינו מבוטל כלל וכלל.

אני דוחה מכל וכל את עמדתו של הנאשם לפיה מעשיו הינם תוצאה של הגנה על הריונה של המתלוננת, שכן לו היה רוצה להגן עליה ויכול היה לפעול בצורה שתגן על המתלוננת ועל העובר שבבטנה.

פרשנות נכונה המאזנת בין העבירה, כוונתו של הנאשם ותוצאות מעשיו, מביאה לקביעת מתחם ענישה אחר מזה שהציגה המאשימה, ומאפשרת קבלתו של המתחם אותו הציג הסניגור, כזה הנע בין של"צ ועד להטלת מספר חודשי

אז, בהינתן הנאשם שלפני והנסיבות של האירוע, ובעיקר במידת הפגיעה בערכים המוגנים, ניתן למקם את הנאשם במרכזו של המתחם, ולהטיל עליו מאסר לא ממושך שאפשר שירוצה בעבודות שירות, באופן שיפגע פגיעה מינימלית בעבודתו במאפיית מצות. חשוב לציין כי אינני מתעלם מהמלצת שירות המבחן, המטפלת הזוגית אודות ההשפעות שיכולות להיות לעונש מסוג זה, אולם לאחר שקלול כלל הנתונים אני מוצא כי זהו העונש הראוי אותו יש להטיל על הנאשם, גם בהינתן הנתונים שהובאו לפני.

לאור האמור אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. עונש מאסר בן 45 יום, בניכוי 3 ימי מעצר הנאשם שאפשר שירוצה בדרך של עבודות שירות וזאת על פי חוות דעת ממונה שתתוקף מחדש על ידי הממונה. אני מודע לעובדה כי בעניינו של הנאשם הוצאה בעבר חוות דעת חיובית, אשר לא תוקפה בשל אי התייבבותו של הנאשם. מובהר בזאת כי אי התייבבות מחדש אצל הממונה תביא להמרת העונש לעונש מאסר של ממש. המזכירות תעביר העתק ההחלטה לממונה על עבודות השירות, אשר יעביר חוות דעתו יחד עם תאריך התייבבות הנאשם לריצוי עונשו וזאת בתוך 30 יום מהיום.
- הנאשם יתייבב לריצוי עבודות השירות או המאסר ביום 21.4.24 בו שובתת המאפיה ממלאכתה עקב חג הפסח המתקרב.
2. מאסר בן חמישה חודשים אך הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור כל עבירת אלימות במשפחה, לרבות איומים, תוך 3 שנים מסיום ריצוי עבודות השירות או המאסר.
3. אני מחייב את הנאשם בתשלום פיצוי למתלוננת בסך 2500 ₪, הפיצוי יקוזז כנגד הפקדה בסך 1500 ₪ שהפקיד הנאשם במסגרת תיק המ"י המשווין לתיק שלפני, המאשימה תעביר טופס פרטי מתלוננת למזכירות בית המשפט תוך 7 ימים מהיום.
4. קנס בסך 500 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו.
5. יתרת הפיצוי והקנס ישולמו עד יום 1.8.24, כל תשלום ישולם תחילה על חשבון הפיצוי ורק לאחר מכן על חשבון הקנס.
6. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור אחת מעבירות התנאי תוך שנה מיום סיום ריצוי עבודות השירות או המאסר, ישלם סך 5000 ₪. הצהרת הנאשם נרשמה לפני.

הממונה על עבודות השירות יזמן את הנאשם לראיון לצורך הגשת חוו"ד תקפה ויגיש אותה עד ליום 3.4.24.

המזכירות תקבע תזכורת פנימית ביומי ליום 4.4.24 לבדיקת חוות הדעת ולמתן החלטה משלימה.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ג אדר א' תשפ"ד, 03 מרץ 2024, בהעדר
הצדדים.